Secțiunea: **Provinciile istorice românești – de la apartenența la marile imperii, la integrarea în România Mare. Împliniri și deziluzii**

Organizator secțiune: **Marian OLARU**

.....

Ograda armenească din Chișinău în perioada interbelică

Lidia PRISAC,
Universitatea de Stat din Moldova

Produsul epocii țariste, Ograda Armenească cu cele două cartiere ale sale aflate în proximitatea Pieței Noi, reprezenta în perioada interbelică o zonă cu destinație strict comercială. Deși majoritatea clădirilor situate în cadrul Ogrăzii aveau menirea de a fi locuite (cuprinzând o gamă variată de apartamente de la una la șapte camere), spațiul, în special spre str. Aleksandrovskaia, era flancat de un șir de hoteluri și restaurante, cârciumi și ceainării, bufete și brutării, diverse magazine, farmacii, frizerii, ateliere etc. Tot aici puteau fi găsite mai multe birouri care ofereau o multitudine de servicii, de la cele de cancelarie la servicii de transport sau turism. Încropite la sfârșitul perioadei țariste și încurajate să se dezvolte în cursul administrației românești, afacerile din perimetrul Ogrăzii determinau tipologia unei societăți de consum în care era implicată o lume cosmopolită și polarizată din punct de vedere etnic, printre antreprenorii și comercianții (mici sau mari) prevalând nume de evrei, armeni, greci, polonezi, ruși și români. Aducând venituri economice fabuloase, provenite în special din chirii pe principiu arendaș (administrator), subarendași și sub-subarendași, bunurile Ogrăzii Armenești totalizau o medie anuală de peste 2 mil. lei. Aflate altădată în subordinea Episcopiei Armene de la Chișinău și a Arhiepiscopiei Bisericii Armene de la Ecimiadzin, proprietățile Ogrăzii Armenești, odată cu aplicarea reformei agrare, devin „mărul discordiei" dintre câțiva actanți, cărora pe parcurs li s-au alăturat și alții. În linii mari, procesele intentate de-a lungul perioadei interbelice în chestiunea administrării bunurilor Ogrăzii demonstrează existența unui caz clasic de corupție în care au fost implicați funcționari de cel mai nalt nivel.